

ใบความรู้ เรื่อง ชนชั้นทางสังคมสมัยสุโขทัย

ที่มา: <https://sites.google.com/site/keiywkabphxkhunramkhahaeng>

ชนชั้นทางสังคมสมัยสุโขทัย สามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท

๑. **ชนชั้นปกครอง** บุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการปกครอง ประกอบด้วย พระมหากษัตริย์ พระราชวงศ์ ขุนนาง และพระสงฆ์

๑.๑ **พระมหากษัตริย์** เป็นประมุขของอาณาจักรมีอำนาจสูงสุด มีฐานะเปรียบเสมือนบิดาของราษฎร เป็นผู้บำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎร และเป็นผู้นำทัพนโยบายเกิดสงคราม ในจารึกสมัยสุโขทัยปรากฏคำเรียกพระมหากษัตริย์ไว้หลายแบบ เช่น พ่อขุนศรีนาคามนำถม พ่อขุนรามคำแหง พระยาสิทธิไทย พระธรรมราชา เป็นต้น

ที่มา: <https://sites.google.com/a/dsc.ac.th/prawati-sukhothay/home/prawati-sukhothay/karmeuxng-kar-pkxhng-smay-sukhothay>

๑.๒ **พระราชวงศ์** คือ บรรดาพระญาติวงศ์ของพระมหากษัตริย์ทุกระดับมีหน้าที่ช่วยเหลือราชการแทนพระมหากษัตริย์ในการปกครองบ้านเมือง

๑.๓ **ขุนนาง** เป็นผู้ดูแลบ้านเมือง ปกครองกำลังคนตามพระบรมราชโองการของพระมหากษัตริย์

๑.๔ **พระสงฆ์** พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลักในสังคมสุโขทัย มีหน้าที่สั่งสอนหลักธรรมของพระพุทธศาสนาให้แก่คนในสังคมจึงได้รับความเคารพจากคนทุกชนชั้น ทั้งนี้วัดและพระสงฆ์เป็นศูนย์กลางของคนไม่จำกัดฐานะหรือเพศ พระสงฆ์ไม่ต้องทำงานให้หลวงอย่างประชาชนและไม่ต้องเป็นทหาร

๒. **ชนชั้นถูกปกครอง** ได้แก่ ไพร่หรือไพร่ฟ้า (ประชาชนทั่วไป) และทาส

๒.๑ **ไพร่ฟ้าหรือสามัญชน** คำที่นำมาใช้เรียกชนชั้นนี้ ได้แก่ ไพร่ ไพร่ฟ้าข้าไท ไพร่ฟ้าหน้าใส ท่วย ลูกบ้าน ลูกเมือง ไพร่เป็นชนกลุ่มใหญ่ของสังคม ในยามสงบเป็นพลเรือนประกอบอาชีพเลี้ยงดูครอบครัว และมีหน้าที่ต้องสละแรงงานของตนทำงานให้แก่อาณาจักร ในยามสงครามชายฉกรรจ์จะต้องมาเป็นทหารเข้าร่วมต่อสู้ปกป้องอาณาจักร

๒.๒ **ทาส** เป็นกลุ่มคนที่มีสถานภาพเหมือนทรัพย์สินของผู้เป็นนาย ไม่มีอิสระและเสรีภาพในการดำเนินชีวิตของตนเอง และต้องเสียสละแรงงานให้กับนาย หรือผู้ที่ขายตนเองแก่นายเงินหรือเป็นทาสเชลยที่ถูกกวาดต้อนมา ซึ่งปรากฏในจารึกสมัยพระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

บรรณานุกรม

ผ่องศรี สุกุมลจันทร์. (๒๕๖๕). **บทเรียนสำเร็จรูป ประวัติศาสตร์สมัยกรุงสุโขทัย**. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๕,

จาก https://www.kroobannok.com/news_file/p29820891143.pdf

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์. (๒๕๖๔). **สภาพสังคมในสมัยสุโขทัย**.

สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๕, จาก <https://dltv.ac.th/teachplan/episode/31781>

ที่มา: <https://sites.google.com/site/kuchantanaporn/home/kar-sthapna-xanacakr-sukhothay>